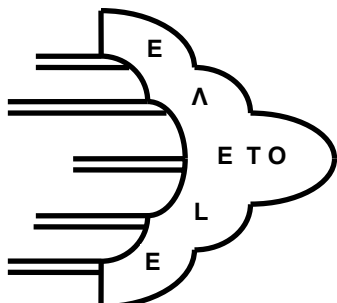

ΟΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ (ΕΛΕΤΟ)
Hellenic Society for Terminology (ELETO)

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Επιδάουρου & Αρτέμιδος 6, 15125 ΜΑΡΟΥΣΙ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ:
Σωκράτη Τσάκωνα 5, 15236 ΠΕΝΤΕΛΗ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ:
Τηλ.: 210-8042313, 210-8619521, 210-6838254

Τηλεομ.: 210-8068299, 210-8042385

Ηλ.Ταχ.: valeonti@otenet.gr

Ιστοτόπος: <http://sfr.ee.teiath.gr/orogramma.htm>

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΛΕΤΟ:

Μελέτη, εκπόνηση, ... και με οποιοδήποτε τρόπο ανάπτυξη της Ελληνικής Ορολογίας... Συμβολή στην ανάπτυξη της Ελληνικής Γλώσσας και προώθηση του ρόλου της στη διεθνή Ορολογία...

(Από το Καταστατικό)

Αρ.63 Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2003

ISSN 1106-1073

Τιμή: 3 Λεπτά

Η Βάση Τηλεπικοινωνιακών Όρων TELETERM στο Ίντερνετ Το ογκώδες έργο της ΜΟΤΟ¹ στη διάθεση οποιουδήποτε χρήστη

- Ο Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος (ΟΤΕ), ο πρωτοπόρος στην υποστήριξη της σύγχρονης ελληνικής τηλεπικοινωνιακής Ορολογίας με την ίδρυση (1989) και την 14ετή, έκτοτε, λειτουργία ειδικής ομάδας Ορολογίας των Τηλεπικοινωνιών, της γνωστής ΜΟΤΟ, εκπροσωπούμενος από τον Γενικό Διευθυντή κ. **Γεώργιο Αργυρόπουλο**,
- η ΕΛΕΤΟ – ο κύριος ελληνικός επιστημονικός φορέας υποστήριξης της Ελληνικής Ορολογίας στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της οποίας έχει παραχθεί ένα μέρος του έργου της ΜΟΤΟ – εκπροσωπούμενη από τον Πρόεδρό της **Βασίλη Α. Φιλόπουλο** και
- ο Υπεύθυνος της ΜΟΤΟ **Κώστας Βαλεοντής** και δημιουργός της **Βάσης Τηλεπικοινωνιακών Όρων TELETERM**, η οποία περιλαμβάνει όλους τους ελληνικούς όρους που έχει ως τώρα παραγάγει η ομάδα μαζί με τους αγγλικούς ισοδύναμους όρους και εν μέρει και με γαλλικούς και γερμανικούς,

με ειδική Συμφωνία, αποφάσισαν για την **δωρεάν διάθεση της χρήσης της Βάσης TELETERM** σε οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο χρήστη – Έλληνα ή ξένο – που έχει πρόσβαση στο Ίντερνετ, μέσω του ιστοτόπου: www.moto-teleterm.gr

Ο ΟΤΕ κάλυψε την αρχική δαπάνη δημιουργίας της κατάστρωσης του Ιστοτόπου από την ΟΤΕΝΕΤ και θα καλύπτει την ετήσια δαπάνη του ξενισμού του ιστοτόπου.

Η μελέτη και ανάπτυξη του προγράμματος των διεπαφών του Ιστοτόπου και των δυναμικών σελίδων του είναι προσφορά του μέλους της ΕΛΕΤΟ **Νίκου Βαλεοντή** στο πλαίσιο της πτυχιακής εργασίας του στο Τμήμα Φυσικής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Ο Ιστοτόπος θα παρακολουθείται και θα συντηρείται από κοινή ομάδα στελεχών του ΟΤΕ και της ΕΛΕΤΟ, την «Ομάδα Δημιουργίας, Ανάπτυξης και Συντήρησης του

Ιστοτόπου» (ΟΔΑΣΙ) με επικεφαλής τον Υπεύθυνο της ΜΟΤΟ. Τα μέλη της ΟΔΑΣΙ και τα καθήκοντά τους είναι:

Κώστας Βαλεοντής, ως Υπεύθυνος Περιεχομένου της Βάσης και του Ιστοτόπου,

Νίκος Βαλεοντής, ως Υπεύθυνος Παρουσίασης από την πλευρά της ΕΛΕΤΟ και Πληροφορικός Υπεύθυνος της λειτουργίας του Ιστοτόπου,

Τζάνος Ορφανός, Προϊστάμενος της Υποδιεύθυνσης Τυποποίησης και Τεχνικών Κανονισμών (ΥΤΤΚ), ως Υπεύθυνος Παρουσίασης από την πλευρά του ΟΤΕ,

Αλέξης Αλεξόπουλος, και **Άννα Νικολάκη**, στελέχη της ΥΤΤΚ, ως Στελέχη Υποστήριξης του Ιστοτόπου.

Όλα τα μέλη της ΟΔΑΣΙ είναι και μέλη της ΕΛΕΤΟ.

Στις σελίδες του Ιστοτόπου εμφανίζονται τα λογότυπα του ΟΤΕ και της ΕΛΕΤΟ, αλλά και του ΕΛΟΤ, ως επίσημα συνεργαζόμενου φορέα με τον ΟΤΕ για την Τηλεπικοινωνιακή Τυποποίηση, και αναγράφεται ότι «**τον Ιστοτόπο προσφέρουν ο ΟΤΕ και η ΕΛΕΤΟ**».

Οι **συνιστώσες περιεχομένου** του Ιστοτόπου είναι:

- Η βασική συνιστώσα περιεχομένου του Ιστοτόπου είναι το περιεχόμενο της **Βάσης TELETERM**, η ελεύθερη πρόσβαση στο οποίο δίνει στον χρήστη τη δυνατότητα αναζήτησης – μέσω οποιουδήποτε **εισόδου όρου** ή και **τμήματος όρου**, ελληνικού, αγγλικού, γαλλικού ή γερμανικού – όλων των πληροφοριών που διαθέτει η Βάση στο λήμμα της σχετικής έννοιας (οι οποίες σήμερα είναι: **ελληνικός όρος**, **αγγλικός όρος**, **συντομογραφία**, **κωδικός πηγής** και **στάδιο επεξεργασίας** και – για έναν αριθμό λημμάτων – **γαλλικός όρος** και **γερμανικός όρος**). Πέραν των ήδη εκπονημένων όρων, στη συνιστώσα αυτή θα εντάσσονται και οι νέοι όροι που θα εκπονούνται από τη **ΜΟΤΟ** σε νεότερες ορολογικές εργασίες της.
- Βασικές πληροφορίες για την **ΕΛΕΤΟ** και τη δράση της σε ό,τι αφορά την Ορολογία και ειδικότερα την Τηλεπικοινωνιακή Ορολογία.

OROGRAMMA No 63, November-December 2003,
ISSN 1106-1073

Bimonthly edition of
Hellenic Society for Terminology (ELETO)
Sokrati Tsakona 5 & Iatridi
GR-15236 PENTELI GREECE

¹ **ΜΟΤΟ:** Μόνιμη Ομάδα Τηλεπικοινωνιακής Ορολογίας, Ομάδα Εργασίας της Τεχνικής Επιτροπής "Τηλεπικοινωνίες" (ΤΕ-Τ), Συλλογικό Μέλος της ΕΛΕΤΟ. Λειτουργεί με την ευθύνη και υποστήριξη του Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος (ΟΤΕ), στα πλαίσια επίσημης συνεργασίας με τον Ελληνικό Οργανισμό Τυποποίησης (ΕΛΟΤ).

- γ** Βασικές πληροφορίες για τη δράση του **ΟΤΕ** σε ό,τι αφορά το ενδιαφέρον του για την Ορολογία των Τηλεπικοινωνιών και τη δράση του σε συνεργασία με τον **ΕΛΟΤ**. Ιστορικό της **ΜΟΤΟ** και εμφανής αναφορά στη συμμετοχή και συνεργασία των **φορέων** και ιδιαίτερα των **ατόμων** (μελών της ΜΟΤΟ, αλλά και υπηρεσιακών στελεχών και της Διοίκησης του ΟΤΕ) που έχουν συμβάλει και συμβάλλουν στην όλη **συλλογική** δραστηριότητα στην τηλεπικοινωνιακή Ορολογία.
- δ** **Θέση Δημόσιων Κρίσεων όρων** όπου θα αναγράφονται **νέοι**, ή **αναθεωρούμενοι παλαιοί, όροι** – για δημόσιο σχολιασμό – και θα συγκεντρώνονται τα σχόλια των χρηστών που θα μελετώνται και θα λαμβάνονται υπόψη από τη ΜΟΤΟ.
- ε.** **Θέση Ψηφοφοριών Όρων** για την επιλογή του επικρατέστερου σε περιπτώσεις περισσότερων του ενός ελληνικών συνώνυμων όρων που αποδίδουν ακριβώς την ίδια έννοια.
- στ.** **Θέση** ανακοινώσεων αποτελεμάτων Δημόσιων Κρίσεων και Ψηφοφοριών, σχολίων και παρατηρήσεων της ΜΟΤΟ ή και του ΓΕΣΥ της ΕΛΕΤΟ.

Οι δυνατότητες **δ**, **ε** και **στ** θα αποτελέσουν **εργαλείο** περαιτέρω προώθησης και αξιοποίησης της ορολογικής εργασίας τόσο της **ΜΟΤΟ** όσο και της **ΕΛΕΤΟ**.

Ο Ιστότοπος: www.moto-teleterm.gr άρχισε να λειτουργεί από την 1^η Δεκεμβρίου 2003.

Η παρούσα φάση λειτουργίας του είναι δοκιμαστική και δεν περιλαμβάνει τις δυνατότητες **δ**, **ε** και **στ**. Παρακαλούνται οι χρήστες να είναι ανεκτικοί στα όποια προβλήματα μπορεί να παρουσιαστούν στο αρχικό στάδιο στο οποίο θα γίνονται συχνές «επεμβάσεις διαχείρισης» στον Ιστότοπο.

Συνέδρια/Συμπόσια/Σεμινάρια σχετικά με Ορολογία (Διαρκής Πίνακας του «Ο»)

Σε κάθε φύλλο του «Ο» ο Πίνακας Συνεδρίων/Συμποσίων/Σεμιναρίων που δημοσιεύεται περιλαμβάνει εκδηλώσεις που έχουν σχέση με Ορολογία και πρόκειται να διεξαχθούν στο άμεσο μέλλον, στον Ευρωπαϊκό ή Παγκόσμιο χώρο. Η πληροφόρηση του «Ο» για τις εκδηλώσεις αυτές προέρχεται *κυρίως* από τη συχνή ηλεκτρονική ενημέρωση της ΕΛΕΤΟ από το **Infoterm** (Διεθνές Κέντρο Πληροφοριών για την Ορολογία: <http://linux.infoterm.org/>), και από την ΕΑFT (Ευρωπαϊκή Ένωση Ορολογίας: www.eaft-aet.net) των οποίων μέλος είναι η ΕΛΕΤΟ.

Κάθε φορά αφαιρούνται από τον Πίνακα οι εκδηλώσεις που έχουν ήδη διεξαχθεί και προστίθενται άλλες μελλοντικές που είναι στη φάση της διοργάνωσης. Η σειρά στον Πίνακα ακολουθεί την χρονολογική σειρά με την οποία πρόκειται να πραγματοποιηθούν οι εκδηλώσεις.

1. Το Χειμερινό Διεθνές Συμπόσιο για τις Τεχνολογίες Πληροφοριών και Τηλεπικοινωνιών (WISICT 04) θα γίνει στο Cancun του Μεξικό στις 5-8 Ιανουαρίου 2004. Πληροφορίες: <http://www.wisict.org>
2. Το 11^ο Συνέδριο EURALEX (EURALEX 2004) θα γίνει στη Γαλλία 6-10 Ιουλίου 2004. Πληροφορίες: <http://www.univ-ubs.fr/euralex2004>
3. Η Διεθνής Εταιρεία Οργάνωσης της Γνώσης (ISKO) διοργανώνει στο Λονδίνο, 13-16 Ιουλίου 2004 το «8^ο Διεθνές Συνέδριο ISKO». Θέμα του Συνεδρίου θα είναι «Η Οργάνωση της Γνώσης και η Παγκόσμια Κοινωνία της Πληροφορίας». Πληροφορίες: <http://www.ucl.ac.uk/isko2004/>
4. Η Ομάδα Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας των Τηλεπικοινωνιών (GLAT) διοργανώνει στη Βαρκελώνη το Συνέδριο «GLAT-Barcelona2004» με θέμα «Η παραγωγή εξειδικευμένων

κειμένων». Πληροφορίες:

<http://www.enst-bretagne.fr/GLAT-BARCELONA2004/>

5. RITERM2004 – 9^ο Ιβηροαμερικανικό Συμπόσιο Ορολογίας, Βαρκελώνη, από 29 Νοεμβρίου ως 2 Δεκεμβρίου 2004. Πληροφορίες: <http://www.iula.upf.es/riterm04/rit04ca.htm>

K.B.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

Λάβαμε – και ευχαριστούμε – τα ακόλουθα περιοδικά:

- **Οικονομική Βιομηχανική Επιθεώρηση**, τεύχ.793, Αύγ. 2003, .τεύχ.794, Σεπτ. 2003, τεύχ.795, Οκτ. 2003, .τεύχ.796, Νοέ. 2003.
- **Ερευνώντας**, έκδοση ΓΓΕΤ, τεύχ. 18, Ιούλ. 2003, τεύχ. 19, Αύγ.-Σεπτ. 2003
- **Η Γλώσσα μας**, αρ. φύλ. 118, Ιούλ-Αύγ. 2003.
- **Αρναία της Μακεδονίας**, τεύχ.59, Απρ.-Ιούν. 2003.
- **Καινοτομία, Έρευνα και Τεχνολογία**, τεύχ. 37, Ιούλ.-Αύγ. 2003.
- **Χρονικά**, αρ. φύλ. 186, Ιούλ.-Αύγ 2003.
- **Φυσικός Κόσμος**, τεύχ. 12(171) – Ιούν.-Ιούλ.-Αύγ. 2003.

Κάτι διασκεδαστικό από τον τομέα της εθνο-ορολογίας

Κάπου μακριά, στην άλλη πλευρά του πλανήτη, στη **Νέα Γουινέα**, οι κάτοικοι των βόρειων νησιών **Highlands** φαίνεται ότι δεν αντιμετωπίζουν τα ορολογικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι εργάτες της Ορολογίας του δυτικού πολιτισμού, ή έχουν βρει -προς το παρόν τουλάχιστον- λιγότερο χρονοβόρους και αγχογόνους τρόπους για να τα λύνουν. Αντί να κατασκευάζουν εννοιολογικά δέντρα για να περιγράψουν και για να μελετούν τους τομείς της σύγχρονης επιστήμης, αντί να ανησυχούν για το αν θα επικρατήσει το τοπικό όνομα ή κάποιος αγγλικός ή γαλλικός όρος κατά τη χρήση της ξενόφερτης γνώσης, καταφεύγουν σε πιο «πρωτόγονα» γλωσσικά μέσα στην προσπάθειά τους να εξοικειωθούν με τα νέα τεχνολογικά προϊόντα.

Οι άνθρωποι αυτοί είδαν για πρώτη φορά στα μάτια τους αυτοκίνητο το 1960· ήταν ένα Landrover κατασκευασμένο στη Μ. Βρετανία. Στο κείμενο που ακολουθεί περιγράφονται κάποιοι από τους όρους που χρησιμοποιούνται στη διάλεκτο Kewa για την περιγραφή των μερών του αυτοκινήτου, προβάλλοντας σε αυτό το ανθρώπινο σώμα².

Βέβαια, όταν γίνεται αναφορά στο αμάξιμα του αυτοκινήτου, δε χρησιμοποιείται η λέξη «**σώμα**» αλλά η λέξη «**δέρμα**», ενώ, πιθανόν, όπως εικάζει ο συγγραφέας του άρθρου, όταν ένα όχημα γίνεται παλιοσίδηρα, να αναφέρεται ως το «**πτώμα**».

Τα κόκαλα είναι ο σκελετός του ανθρώπινου σώματος και μεταφορικά αναπαριστούν τη δύναμη του ανθρώπου. Αναλογικά, ένα όχημα μπορεί επίσης να έχει κόκαλα, από τα οποία να πηγάζει και η δική του δύναμη. Πραγματικά, η λέξη «**κόκαλα**» απαντάται σε αρκετές εκφράσεις της διαλέκτου αυτής για να περιγράψει τα βασικά μέρη του αυτοκινήτου, όπως στην περίπτωση των **μπροστινών και πιστινών αξόνων και των τροχών**.

Ο **κλειστός χώρος των επιβατών** είναι το «**κεφάλι**». Οι **πλαϊνοί καθρέφτες** είναι τα «**αυτιά**», το **παμπρίζ** είναι το «**μέτωπο**» και οι **υαλοκαθαριστήρες** είναι τα «**βλέφαρα**». **Μεταθέτοντας κάπως τη θέση των μερών του ανθρώπινου κεφαλιού, το «στόμα» του αυτοκινήτου μεταφέρεται σε πιο απόκεντρο σημείο, στο ντεπόζιτο της βενζίνης, το φίλτρο**

² Από το άρθρο του Karl J. Franklin «Some Metaphors: Body Parts as Automobile Parts», (<http://www.sil.org/silewp/2003/silewp2003-005.pdf>)

της βενζίνης είναι η «γλώσσα», το πορτάκι του ντεπόζιτου είναι τα «χείλη» ενώ οι προβολείς του αυτοκινήτου είναι τα «μάτια» και το καρμπιρατέρ η «μύτη».

Άλλα μέρη του αυτοκινήτου που δανείζονται τους όρους της ανατομίας του ανθρώπινου σώματος είναι τα εξής: το ντεπόζιτο της βενζίνης λέγεται επίσης και «στομάχι», τα αμορτισέρ είναι τα «νεφρά», το κιβώτιο ταχυτήτων είναι η «καρδιά», τα πίσω λάστιχα είναι οι «γλουτοί» ενώ τα μπροστινά λάστιχα είναι τα «χέρια και οι ώμοι». Τα πέλματα των ελαστικών είναι τα «νύχια των δακτύλων του χεριού ή του ποδιού» και οι τροχοί είναι τα «κνημιαία οστά». Η εξάτμιση είναι το «έντερο» και η έξοδος της εξάτμισης ο «πρωκτός». Η μπαταρία είναι το «συκώτι» και τα λάδια το «αίμα».

Για κάποια μέρη του αυτοκινήτου δανείζονται και όρους από την ανατομία και τις λειτουργίες του σώματος των ζώων, π.χ. ο προφυλακτήρας λέγεται «προβοσκίδα», η μυρωδιά της βενζίνης λέγεται «μυρωδιά της σβουνιάς» και ο «βρυχηθμός» είναι η κόρνα.

Από τα παραδείγματα που αναφέρθηκαν φαίνεται ότι στη διάλεκτο Κεωα η χρήση κοινών όρων για το ανθρώπινο σώμα και για το αυτοκίνητο προκύπτει από την αναλογική συσχέτιση των λειτουργιών που φαίνεται ότι επιτελούν συγκεκριμένα μέλη του ανθρώπινου οργανισμού και του κατασκευασμένου αντικείμενου-οχήματος. Ας σημειωθεί ότι η μεταφορά, εκτός από σημαντικό γλωσσικό εργαλείο που εξασφαλίζει σημασιολογικό πλούτο σε μια γλώσσα, αποτελεί ταυτόχρονα και εργαλείο που μας βοηθά να καταλάβουμε τον τρόπο με τον οποίο οι νέες έννοιες γίνονται κατανοητές από τον ανθρώπινο νου.

Αν κάτι ενδιαφέρον μπορεί να μείνει από τέτοιες διασκεδαστικές και γραφικές περιηγήσεις στο χώρο της εξωτικής εθνο-ορολογίας, είναι το εξής: ότι ο ανθρώπινος οργανισμός, αυτή η πολύπλοκη μηχανή που για το δυτικό πολιτισμό αποτελεί το ανεξήγητο θαύμα της φύσης και το ανεξάντλητο αντικείμενο μελέτης της επιστήμης, για τους πολιτισμούς των «μη πολιτισμένων» αποτελεί την πιο απτή και την πιο οικεία πλευρά της ανθρώπινης εμπειρίας. Μιας εμπειρίας που χρησιμοποιείται ως εργαλείο για την εννοιοποίηση, την κατανόηση και την ονοματοδότηση πιο αφηρημένων και πιο απροσδιόριστων πλευρών της ανθρώπινης γνώσης, όπως είναι για αυτούς η τεχνολογία και τα προϊόντα της.

E.M.

ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ – ΜΕΛΩΝ

Προσοχή! Νέος αριθμός τραπεζικού λογαριασμού!

Η εξόφληση των συνδρομών των μελών (που από το 2003 είναι 20 € ετησίως) γίνεται:

1 με απευθείας πληρωμή στην ταμία της ΕΛΕΤΟ,
κα Α. Γκόβου,
Λ. Κατσώνη 16,
145 61 Κηφισιά
τηλ.: 210-8019550

ή
2 με καταβολή στον τραπεζικό λογαριασμό της ΕΛΕΤΟ
(Εθνική Τράπεζα Ελλάδος 671/48010084 – Για
καταθέσεις στο εξωτερικό: IBAN: GR95 01106710
00006714 8010084). **Προσοχή! Κατά την κατάθεση
να ζητάτε να καταχωρηθεί το όνομά σας.**

Στην περίπτωση 2 είναι απαραίτητο τα μέλη να στέλνουν φωτοαντίγραφο της απόδειξης ταχυδρομικής στη διεύθυνση της ΕΛΕΤΟ ή τηλεομοιοτυπικά την απόδειξη στον αριθμό 210 8068299 ή ηλ-μήνυμα στη διεύθυνση valeonti@otenet.gr.

Η Ελλάς εκτός της Κοινωνίας της Πληροφορίας

Όλες οι αναπτυγμένες χώρες προχώρησαν απρόσκοπτα στην Κοινωνία της Πληροφορίας όταν απόκτησαν ηλεκτρονική υποδομή, επειδή είχαν δημιουργήσει συστηματικά γλωσσολογικά εργαλεία η καθεμιά στη γλώσσα της. Τα εργαλεία αυτά (μονόγλωσσοι και πολύγλωσσοι θησαυροί όρων) συνίστανται στην κατάταξη των όρων κάθε θεματικού πεδίου και στην αντιστοίχισή τους με ισοδύναμους όρους πιο διαδεδομένων γλωσσών όπως της αγγλικής, ώστε να είναι δυνατή η αναζήτηση πληροφοριών στη γλώσσα του ενδιαφερομένου. Δίχως θησαυρούς, με μόνο την ηλεκτρονική υποδομή είναι αδύνατη η αναζήτηση πληροφοριών, όπως με μόνο συσκευές αναπαραγωγής ήχου (πικ-άπ, μαγνητόφωνα κ.ά.) δίχως δίσκους, κασέτες κ.ά. δεν είναι δυνατό να ακούσουμε μουσική.

Για να σχηματιστούν θησαυροί όρων κάθε γνωστικού πεδίου στην ελληνική γλώσσα απαιτείται να υπάρχουν οι όροι του πεδίου στη γλώσσα, με τους οποίους θα γίνεται η αναζήτηση πληροφοριών. Κατά κανόνα, δεν υπάρχουν ελληνικοί όροι, με αποτέλεσμα να είναι αδύνατη η αναζήτηση πληροφοριών. Αν η αναζήτηση γίνεται με ξενόγλωσσους θησαυρούς δεν θα ανευρίσκονται πληροφορίες για ελληνικά θέματα. Τί πληροφορίες θα αντλούνται για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση (e-government) της χώρας μας; Δηλαδή η ελληνική Δημόσια Διοίκηση είναι κουφή και μουγκή.

Χρειάζεται η δραστηριοποίηση επιτροπών σε κάθε τομέα για τη συγκέντρωση των ελληνικών όρων και την εκπόνηση νέων όρων στη θέση των ξένων όρων, εργασία που απαιτεί τεχνονγνωσία και οικονομική υποστήριξη, με συντονισμό ανάμεσα στις επιτροπές. Τα μέλη των επιτροπών είναι γνώστες του θέματός τους, αλλά είναι απαραίτητο να επιμορφωθούν ορολογικά για το πώς σχηματίζονται οι όροι στην ελληνική γλώσσα. Οι επιτροπές για να λειτουργήσουν έχουν σημαντικά έξοδα, τα οποία πρέπει να παρέχονται από κάποιο κοινό ταμείο. Ακόμα είναι απαραίτητος ο συντονισμός, ώστε να κατανέμεται ορολογικά η εργασία και να μην αποδίδονται διαφορετικά οι ίδιοι ξενόγλωσσοι όροι. Όλο το προϊόν των επιτροπών να καταχωρείται σε ηλεκτρονική βάση και να είναι διαθέσιμο σε όλους.

Πρόταση για την υλοποίηση των παραπάνω υπάρχει στο Εθνικό Πρόγραμμα Ορολογικού Συντονισμού (ΕΠΟΣ) που έχει υποβληθεί για χρηματοδότηση.

B.A.Φ.

6^ο Παγκόσμιο Γλωσσικό Συνέδριο

Η Παγκόσμια Ομοσπονδία για τη Διάδοση - Διεθνοποίηση της Ελληνικής Γλώσσας (Π.Ο.Δ.-Δ.Ε.Γ) και η Ομοσπονδία των Ελληνοφώνων Δήμων της Σαλεντινής Ελλάδος συνδιοργανώνουν το 6^ο Παγκόσμιο Γλωσσικό Συνέδριο το 2005 με θέμα :

"Οι διαλεκτολογικές μορφές της Ελληνικής Γλώσσας από την Αρχαία εποχή μέχρι σήμερα"

Το Συνέδριο θα πραγματοποιηθεί από **15-17 Σεπτεμβρίου του 2005** στην πόλη Κοριλιάνο του Ότραντο της Απουλίας (Κάτω Ιταλία) στο εκεί αναπαλαιωμένο μεσαιωνικό Κάστρο.

Στους Εισηγητές θα παρασχεθεί πλήρης φιλοξενία κατά την διάρκεια του Συνεδρίου.

Οι Εισηγητές πρέπει ως τις **31 Ιανουαρίου του 2005** να στείλουν το κείμενό τους στα ελληνικά και αγγλικά και γραπτώς και σε δισκέτα (PC) στο WORD.

Επίσης, ως τις **31 Νοεμβρίου του 2004** να στείλουν τα παρακάτω :

- α. Σύντομο βιογραφικό ως 1/2 σελίδας και γραπτώς και σε δισκέτα (PC) στο WORD.
- β. Τον ακριβή τίτλο της εισήγησης.
- γ. Μικρή φωτογραφία ταυτότητας για τα Πρακτικά.
(Από την ανακοίνωση της ΠΟΔΔΕΓ)

Στη ΓΩΝΙΑ ΤΟΥ ΓΕΣΥ³ έλα κι εσύ

**Όπως:
process + concept → procept
έτσι και:**

διεργασία + έννοια → διεργέννοια

Το ερώτημα προήλθε από το μέλος της ΕΛΕΤΟ Πατρίτσια Κυπριανίδου και αφορά την απόδοση του νέου μαθηματικού όρου **procept** που αποτελεί **σύμμειγμα** από τους όρους **process** και **concept** και **κατασημαίνει** (*παριστάνει*) την έννοια μιας μαθηματικής διεργασίας και ταυτόχρονα του αποτελέσματος της διεργασίας αυτής.

Όπως μας έγραψε η κα Κυπριανίδου

«Υιοθετώντας τον όρο **procept**, οι Gray και Tall (1994) επιχειρούν να προσθέσουν στις προηγούμενες θεωρίες μία ερμηνεία του τρόπου με τον οποίο οι νοητικές διεργασίες (διαδικασίες) στα μαθηματικά, μεταβάλλονται σε έννοιες και αντίστροφα.

Για την επίτευξη του στόχου αυτού αναδεικνύεται η σημασία του μαθηματικού συμβολισμού. Αυτό που συμβαίνει στην πράξη είναι το ίδιο σύμβολο να εκφράζει άλλοτε μία διαδικασία και άλλοτε μία έννοια, δηλαδή με την ίδια μαθηματική έκφραση να δηλώνεται ταυτόχρονα μία πράξη αλλά και το αποτέλεσμά της.

Τέτοια παραδείγματα υπάρχουν άφθονα σε αριθμητική, άλγεβρα και ανάλυση, όπως:

- το κλάσμα $2/3$ εκφράζει ταυτόχρονα τη διαίρεση 2 διά 3 (διεργασία, διαδικασία / process) και το αποτέλεσμα της διαίρεσης με μορφή κλασματικού αριθμού (έννοια / concept).
- Το σύμβολο $+2$ εκφράζει ταυτόχρονα τη διαδικασία της «πρόσθεσης 2» ή τη μετακίνηση κατά 2 θέσεις στα δεξιά στον άξονα των πραγματικών, αλλά ταυτόχρονα εκφράζει και την έννοια του θετικού πραγματικού αριθμού $+2$.
- Ο συμβολικός τρόπος απόδοσης της αλγεβρικής παράστασης $2x+3$ δηλώνει έναν τύπο – δηλαδή μία δυναμική διαδικασία υπολογισμού – στον οποίο αντικαθιστούνται τιμές στο x και λαμβάνονται αποτελέσματα. Ενώ σε άλλες περιπτώσεις ο ίδιος συμβολισμός εκφράζει το αντικείμενο $(2x+3)$, όπως στην παραγοντοποίηση της παράστασης $(2x+3)^2 + x^2(2x+3)$, ή στην έκφραση $y=2x+3$, που σημαίνει τον τύπο μιας συνάρτησης ή ακόμα και την εξίσωση μιας ευθείας.
- Ο συμβολισμός:

$$\lim_{x \rightarrow a} f(x)$$

εκφράζει ταυτόχρονα τη διαδικασία υπολογισμού του αντιστοίχου ορίου αλλά και το αποτέλεσμα του υπολογισμού.

Η διαφορετική ερμηνεία του ίδιου συμβολισμού αποτελεί ισχυρό εργαλείο για τα μαθηματικά, αφού επιτυγχάνει να περικλείσει στην ίδια έκφραση διαφορετικά νοήματα, ενώ ταυτόχρονα αποδεικνύεται σημαντική πηγή δυσκολιών για τους μαθητές. Οι δεξιότητες της μαθηματικής σκέψης χρησιμοποιούν τον συμβολισμό, ανάλογα με τις ανάγκες του προβλήματος που αντιμετωπίζουν, άλλοτε ως διαδικασία και άλλοτε ως έννοια και ακριβώς στο σημείο αυτό έγκειται και η ικανότητα της μαθηματικής σκέψης τους.

Ανάλογα λοιπόν με της μαθηματικές του ικανότητες, το άτομο μπορεί με ευελιξία να αναλύει και να ανασυνθέτει το ίδιο αντικείμενο σε διαφορετικές διαδικασίες...

Το ΓΕΣΥ εξέτασε το θέμα για την απόδοση του όρου **procept** (= **pro-cess** + **con-cept**) αφού μελέτησε όλες τις σχετικές πληροφορίες μέρος των οποίων είναι τα παραπάνω αναγραφόμενα και συνεκτίμησε και προτάσεις των μελών της ΜΟΤΟ. Αναλυτικότερα:

Οι αποδόσεις:

διαδικασιοέννοια (= διαδικασία-α + έννοια)

εννοιοδιαδικασία (=έννοια + διαδικασία)

απορρίπτονται δεδομένου ότι η έννοια «process» δεν είναι «διαδικασία» (= διαδοχή βημάτων σε μια δραστηριότητα/ λειτουργία κτλ.) αλλά «διεργασία» (= συγκεκριμένη λειτουργία / δραστηριότητα / έργο / πράξη που προφανώς μπορεί να επιτελείται σύμφωνα με μια *διαδικασία*).

Οι αποδόσεις:

εργέννοια (= έργ-ο + έννοια),

εργμέννοια (= έργμ-α + έννοια)

θα μπορούσαν να κατασημαίνουν έννοιες-είδη της έννοιας procept, αφού εξειδικεύονται στο *έργο/έργμα* (=έργο) που είναι ειδική ή μερική περίπτωση διεργασίας.

Η απόδοση **εννοιοδιεργασία** (= **έννοι-α** + **διεργασία**) απορρίπτεται λόγω της αντιστροφής των δύο συνιστωσών εννοιών που δημιουργεί προβλήματα στην περαιτέρω ορολογική αξιοποίηση του όρου, όπως λ.χ. στον σχηματισμό κατάλληλων παραγώγων) (Σύμφωνα, δηλαδή, και με τον «Αναλογικό Κανόνα της Ονοματοδοσίας» – Βλέπε Ορόγραμμα φ. 35).

Μένει η επιλογή μεταξύ των αποδόσεων:

διεργασιοέννοια (= διεργασί-α + έννοια)

διεργέννοια (= διεργ-ασία + έννοια)

Η πρώτη είναι κανονικό **παρατακτικό σύνθετο** ενώ η δεύτερη είναι **σύμμειγμα**. Και τα δύο είναι νεολογισμοί εξίσου επιτρεπτοί και σύμφωνοι με τις Αρχές της Ορολογίας.

Για λόγους καθαρά γλωσσικής οικονομίας το ΓΕΣΥ επέλεξε την δεύτερη απόδοση. Έτσι οι όροι που αναφέρονται στο εξετασθέν αίτημα αποδόθηκαν από το ΓΕΣΥ ως εξής:

procept = **διεργέννοια**

elementary procept = **στοιχειώδης διεργέννοια**

proceptual thinking = **διεργεννοιακή σκέψη**

proceptual divide = **διεργεννοιακή διαίρεση**

proceptually = **διεργεννοιακώς, διεργεννοιακά**

K.B.

“ΟΡΟΓΡΑΜΜΑ”

Το “Ορόγραμμα” είναι διμηνιαία έκδοση της Ελληνικής Εταιρείας Ορολογίας (ΕΛΕΤΟ) για την αλληλοενημέρωση των μελών της και ευρύτερου κύκλου αποδεκτών για θέματα της Ελληνικής Γλώσσας και Ορολογίας.

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο:

Β. Α. Φιλόπουλος
Πρόεδρος ΕΛΕΤΟ

Σύνταξη:
Κ. Βαλεοντής
Ε. Μάντζαρη
Μ. Καρδούλη
Α. Λάμπρου-Γκόνου
Β.Α.Φιλόπουλος

Τηλέφωνα: **210-6118986, 210-8619521**
εσπέρα: **210-8042313, 210-8619521**

Τηλεμοιότητα: **210-8068299, 210-8042385**

Ηλ. Ταχυδρομείο: **valeonti@otenet.gr**

Ιστότοπος Ιντερνετ: **http://sfr.ee.teiath.gr/orogramma.htm**

Γίνονται δεκτές συνεργασίες. Απαραίτητες προϋποθέσεις τα κείμενα να είναι ευανάγνωστα, σύντομα και έτοιμα για δημοσίευση δίχως να απαιτείται παραπέρα επεξεργασία.

Τα δημοσιεύματα που προσυπογράφονται με αρχικά απηχούν τις προσωπικές απόψεις του συντάκτη τους, το πλήρες όνομα του οποίου είναι στη διάθεση της Σύνταξης. Η Σύνταξη του “Ο” συνήθως δεν παρεμβαίνει, ούτε σχολιάζει.

Επιτρέπεται ελεύθερα η αναδημοσίευση ή η αναπαραγωγή ολόκληρου ή μέρους του “Ο” με μόνη υποχρέωση την αναφορά της πηγής.

³ ΓΕΣΥ: Γενικό Επιστημονικό Συμβούλιο της ΕΛΕΤΟ